

Curs 2

Cuprins

- 1 Programare logică & Prolog
- 2 Liste și recursie
- 3 Tipuri de date compuse
- 4 Exemplu: reprezentarea unei GIC

Programare logică & Prolog

Program în Prolog = mulțime de predicate

Practic, gândim un program în Prolog ca o mulțime de **predicate** cu ajutorul cărora descriem *lumea* (*universul*) programului respectiv.

Example

```
father(peter,meg).  
father(peter,stewie).
```

```
mother(lois,meg).  
mother(lois,stewie).
```

```
griffin(peter).  
griffin(lois).
```

```
griffin(X) :- father(Y,X), griffin(Y).
```

Predicate:

```
father/2  
mother/2  
griffin/1
```

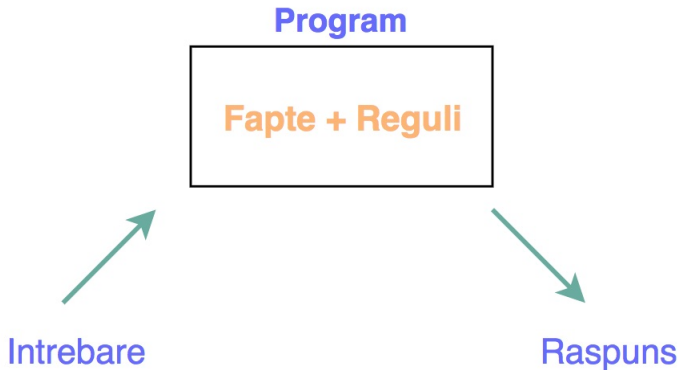
Un program în Prolog

Program

Fapte + Reguli

Cum folosim un program în Prolog?

Întrebări în Prolog

Întrebări în Prolog

Prolog poate da 2 tipuri de răspunsuri:

- **false** – în cazul în care întrebarea nu este o consecință a programului.
- **true** sau **valori pentru variabilele din întrebare** în cazul în care întrebarea este o consecință a programului.

Întrebări în Prolog

Prolog poate da 2 tipuri de răspunsuri:

- ❑ **false** – în cazul în care întrebarea nu este o consecință a programului.
- ❑ **true** sau **valori pentru variabilele din întrebare** în cazul în care întrebarea este o consecință a programului.

Example

```
?- griffin(meg)
true
?- griffin(glenn)
false
```

```
?- griffin(X)
X = petr ;
X = lois ;
X = meg ;
X = stewie ;
false
```


Cum găsește Prolog răspunsul

Pentru a găsi un răspuns, Prolog încearcă regulile în ordinea apariției lor.

Example

Să presupunem că avem programul:

```
foo(a).  foo(b).  foo(c).
```

și că punem următoarea întrebare:

```
?- foo(X).
```

```
X = a.
```

Pentru a răspunde la întrebare se caută o potrivire (unificator) între scopul `foo(X)` și baza de cunoștințe. Răspunsul este substituția care realizează potrivirea, în cazul nostru `X = a`.

Răspunsul la întrebare este găsit prin unificare!

Cum găsește Prolog răspunsul

Pentru a găsi un răspuns, Prolog încearcă regulile în ordinea apariției lor.

Example

Să presupunem că avem programul:

```
foo(a).  foo(b).  foo(c).
```

și că punem următoarea întrebare:

```
?- foo(X).
```

```
X = a.
```

```
?- foo(d).
```

```
false
```

Dacă nu se poate face potrivirea, răspunsul este **false**.

Cum găsește Prolog răspunsul

Pentru a găsi un răspuns, Prolog încearcă regulile în ordinea apariției lor.

Example

Să presupunem că avem programul:

```
foo(a).  foo(b).  foo(c).
```

și că punem următoarea întrebare:

```
?- foo(X).
```

```
X = a.
```

Cum găsește Prolog răspunsul

Pentru a găsi un răspuns, **Prolog încearcă regulile în ordinea apariției lor.**

Example

Să presupunem că avem programul:

```
foo(a).  foo(b).  foo(c).
```

și că punem următoarea întrebare:

```
?- foo(X).
```

```
X = a.
```

Dacă dorim mai multe răspunsuri, tastăm ;

```
?- foo(X).
```

```
X = a ;
```

```
X = b ;
```

```
X = c.
```

Cum găsește Prolog răspunsul

Pentru a găsi un răspuns, **Prolog încearcă regulile în ordinea apariției lor.**

Example

Să presupunem că avem programul:

`foo(a).`

`foo(b).`

`foo(c).`

și că punem următoarea întrebare:

`?- foo(X).`

```
?- trace.  
true.  
  
[trace] ?- foo(X).  
  Call: (8) foo(_4556) ? creep  
  Exit: (8) foo(a) ? creep  
X = a ;  
  Redo: (8) foo(_4556) ? creep  
  Exit: (8) foo(b) ? creep  
X = b ;  
  Redo: (8) foo(_4556) ? creep  
  Exit: (8) foo(c) ? creep  
X = c.
```

Cum găsește Prolog răspunsul

Pentru a găsi un raspuns, **Prolog redenumește variabilele**.

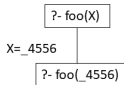
Example

Să presupunem că avem programul:

```
foo(a) .  
foo(b) .  
foo(c) .
```

și că punem următoarea întrebare:

?- foo(X) .

Cum găsește Prolog răspunsul

Pentru a găsi un răspuns, **Prolog încearcă regulile în ordinea apariției lor.**

Example

Să presupunem că avem programul:

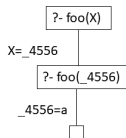
`foo(a) .`

`foo(b) .`

`foo(c) .`

și că punem următoarea întrebare:

`?- foo(X) .`

În acest moment, a fost găsită prima soluție: `X=_4556=a`.

Cum găsește Prolog răspunsul

Pentru a găsi un răspuns, Prolog încearcă clauzele în ordinea apariției lor.

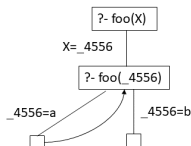
Example

Să presupunem că avem programul:

```
foo(a) .  
foo(b) .  
foo(c) .
```

și că punem următoarea întrebare:

```
?- foo(X) .
```


Dacă se dorește încă un răspuns, atunci se face un pas înapoi în **arborele de căutare** și se încearcă satisfacerea țintei cu o nouă valoare.

Cum găsește Prolog răspunsul

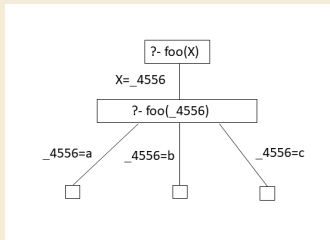
Pentru a găsi un răspuns, Prolog încearcă clauzele în ordinea apariției lor.

Example

Să presupunem că avem programul:

```
foo(a).  
foo(b).  
foo(c).
```

și că punem următoarea întrebare:
`?- foo(X).`

arborele de căutare

Cum găsește Prolog răspunsul

Example

Să presupunem că avem programul:

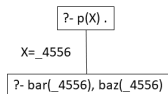
`bar(b) .`

`bar(c) .`

`baz(c) .`

și că punem următoarea întrebare:

`?- bar(X), baz(X) .`

Cum găsește Prolog răspunsul

Prolog se întoarce la ultima alegere dacă o sub-întrebă eșuează.

Example

Să presupunem că avem programul:

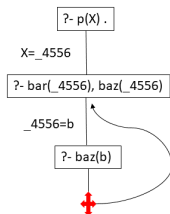
bar(b) .

bar(c) .

baz(c) .

și că punem următoarea întrebare:

?- bar(X), baz(X) .

Cum găsește Prolog răspunsul

Prolog se întoarce la ultima alegere dacă o sub-întită eșuează.

Example

Să presupunem că avem programul:

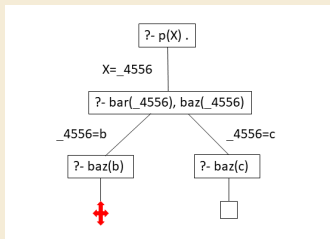
bar(b) .

bar(c) .

baz(c) .

și că punem următoarea întrebare:

`?- bar(X), baz(X) .`

Soluția găsită este: `X=_4556=c`.

Cum găsește Prolog răspunsul

Ce se întâmplă dacă schimbăm ordinea regulilor?

Example

Să presupunem că avem
programul:

`bar(c) .`

`bar(b) .`

`baz(c) .`

și că punem următoarea întrebare:

`?- bar(X), baz(X) .`

Cum găsește Prolog răspunsul

Ce se întâmplă dacă schimbăm ordinea regulilor?

Example

Să presupunem că avem programul:

```
bar(c) .
```

```
bar(b) .
```

```
baz(c) .
```

și că punem următoarea întrebare:

```
?- bar(X), baz(X) .
```

```
X = c ;
```

```
false
```

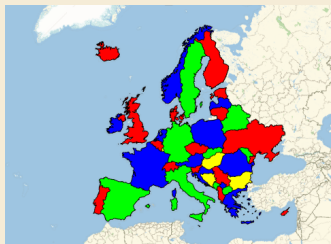
Vă explicați ce s-a întâmplat? Desenați arborele de căutare!

Un program mai complicat

Problema colorării hărților

Să se coloreze o hartă dată cu un număr minim de culori astfel încât oricare două țări vecine să fie colorate diferit.

Example

Sursa imaginii

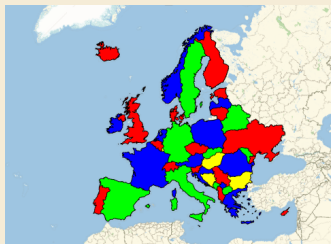
Un program mai complicat

Problema colorării hărților

Să se coloreze o hartă dată cu un număr minim de culori astfel încât oricare două țări vecine să fie colorate diferit.

Cum modelăm această problemă în Prolog?

Example

Sursa imaginii

Un program mai complicat

Problema colorării hărților

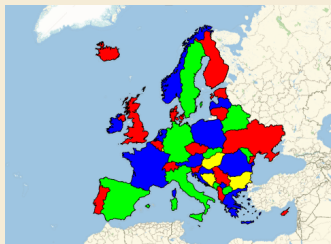
Să se coloreze o hartă dată cu un număr minim de culori astfel încât oricare două țări vecine să fie colorate diferit.

Cum modelăm această problemă în Prolog?

Example

Trebuie să definim:

- ☐ culorile
- ☐ harta
- ☐ constrângerile

Sursa imaginii

Problema colorării hărților

Definim culorile

Example

```
culoare(albastru).  
culoare(rosu).  
culoare(verde).  
culoare(galben).
```

Problema colorării hărților

Definim culorile, harta

Example

```
culoare(albastru).  
culoare(rosu).  
culoare(verde).  
culoare(galben).
```

```
harta(RO, SE, MD, UA, BG, HU) :- vecin(RO, SE), vecin(RO, UA),  
                                   vecin(RO, MD), vecin(RO, BG),  
                                   vecin(RO, HU), vecin(UA, MD),  
                                   vecin(BG, SE), vecin(SE, HU).
```

Problema colorării hărților

Definim culorile, harta și constrângerile.

Example

```
culoare(albastru).
```

```
culoare(rosu).
```

```
culoare(verde).
```

```
culoare(galben).
```

```
harta(RO, SE, MD, UA, BG, HU) :- vecin(RO, SE), vecin(RO, UA),  
                                   vecin(RO, MD), vecin(RO, BG),  
                                   vecin(RO, HU), vecin(UA, MD),  
                                   vecin(BG, SE), vecin(SE, HU).
```

```
vecin(X, Y) :- culoare(X),  
               culoare(Y),  
               X \== Y.
```

Problema colorării hărților

Definim culorile, harta și constrângerile. Cum punem întrebarea?

Example

```
culoare(albastru).
```

```
culoare(rosu).
```

```
culoare(verde).
```

```
culoare(galben).
```

```
harta(RO,SE,MD,UA,BG,HU) :- vecin(RO,SE), vecin(RO,UA),  
                                vecin(RO,MD), vecin(RO,BG),  
                                vecin(RO,HU), vecin(UA,MD),  
                                vecin(BG,SE), vecin(SE,HU).
```

```
vecin(X,Y) :- culoare(X),  
               culoare(Y),  
               X \== Y.
```

Problema colorării hărților

Definim culorile, harta și constrângerile. Cum punem întrebarea?

Example

```
culoare(albastru).
```

```
culoare(rosu).
```

```
culoare(verde).
```

```
culoare(galben).
```

```
harta(RO,SE,MD,UA,BG,HU) :- vecin(RO,SE), vecin(RO,UA),  
                                vecin(RO,MD), vecin(RO,BG),  
                                vecin(RO,HU), vecin(UA,MD),  
                                vecin(BG,SE), vecin(SE,HU).
```

```
vecin(X,Y) :- culoare(X),  
               culoare(Y),  
               X \== Y.
```

```
?- harta(RO,SE,MD,UA,BG,HU).
```

Problema colorării hărților

Ce răspuns primim?

Example

```
culoare(albastru).
```

```
culoare(rosu).
```

```
culoare(verde).
```

```
culoare(galben).
```

```
harta(RO,SE,MD,UA,BG,HU) :- vecin(RO,SE), vecin(RO,UA),  
                                vecin(RO,MD), vecin(RO,BG),  
                                vecin(RO,HU), vecin(UA,MD),  
                                vecin(BG,SE), vecin(SE,HU).
```

```
vecin(X,Y) :- culoare(X),  
               culoare(Y),  
               X \== Y.
```

```
?- harta(RO,SE,MD,UA,BG,HU).
```

Problema colorării hărților

Example

```
culoare(albastru).
```

```
culoare(rosu).
```

```
culoare(verde).
```

```
culoare(galben).
```

```
harta(RO,SE,MD,UA,BG,HU) :-    vecin(RO,SE), vecin(RO,UA),  
                                vecin(RO,MD), vecin(RO,BG),  
                                vecin(RO,HU), vecin(UA,MD),  
                                vecin(BG,SE), vecin(SE,HU).
```

```
vecin(X,Y) :- culoare(X),  
               culoare(Y),  
               X \== Y.
```

```
?- harta(RO,SE,MD,UA,BG,HU).
```

```
RO = albastru,
```

```
SE = UA, UA = rosu,
```

```
MD = BG, BG = HU, HU = verde
```


Compararea termenilor: $=, \backslash=, ==, \backslash==$

$T = U$	reuşeşte dacă există o potrivire (termenii se unifică)
$T \backslash= U$	reuşeşte dacă nu există o potrivire
$T == U$	reuşeşte dacă termenii sunt identici
$T \backslash== U$	reuşeşte dacă termenii sunt diferiţi

Compararea termenilor: $=$, $\backslash=$, $==$, $\backslash==$

$T = U$	reuşeşte dacă există o potrivire (termenii se unifică)
$T \backslash= U$	reuşeşte dacă nu există o potrivire
$T == U$	reuşeşte dacă termenii sunt identici
$T \backslash== U$	reuşeşte dacă termenii sunt diferiţi

Example

?- $X = Y$.

$X = Y$.

?- $X == Y$.

false

?- $p(X, q(Z)) = p(Y, X)$.

$X = Y, Y = q(Z)$.

?- $p(X, Y) == p(X, Y)$.

true

?- $2 = 1 + 1$

false

?- $2 == 1 + 1$

false

- În exemplul de mai sus, $1+1$ este privită ca o expresie, nu este evaluată. Există şi predicate care forţează evaluarea.

Negarea unui predicat: $\neg$ pred(X)

Example

```
animal(dog). animal(elephant). animal(sheep).
```

```
?- animal(cat).
```

```
false
```

```
?-  $\neg$  animal(cat).
```

```
true
```

Negarea unui predicat: $\backslash +$ pred(X)

Example

```
animal(dog). animal(elephant). animal(sheep).
```

```
?- animal(cat).
```

```
false
```

```
?-  $\backslash +$  animal(cat).
```

```
true
```

- Clauzele din Prolog dau doar condiții suficiente, dar nu și necesare pentru ca un predicat să fie adevărat.
- Pentru a da un răspuns pozitiv la o țintă, Prolog trebuie să construiască o "demonstrație" pentru a arată că mulțimea de fapte și reguli din program implică acea țintă.
- Astfel, un răspuns **false** nu înseamnă neapărat că ținta nu este adevărată, ci doar că **Prolog nu a reușit să găsească o demonstrație**.

Operatorul \+

- Negarea unei ținte se poate defini astfel:

```
neg(Goal) :- Goal, !, fail.  
neg(Goal)
```

unde **fail/0** este un predicat care eșuează întotdeauna.

Operatorul \+

- Negarea unei ținte se poate defini astfel:

```
neg(Goal) :- Goal, !, fail.  
neg(Goal)
```

unde **fail/0** este un predicat care eșuează întotdeauna.

- În PROLOG acest predicat este predefinit sub numele \+.
- Operatorul \+ se folosește pentru a nega un predicat.
- **!(cut)** este un predicat predefinit (de aritate 0) care restricționează mecanismul de backtracking: execuția subțintei ! se termină cu succes, deci alegerile (instanțierile) făcute înainte de a se ajunge la ! nu mai pot fi schimbate.
- O țintă \+ Goal reușește dacă Prolog nu găsește o demonstrație pentru Goal. Negația din Prolog este definită ca incapacitatea de a găsi o demonstrație.
- Semantica operatorului \+ se numește **negation as failure**.

Negația ca eșec ("negation as failure")

Example

Să presupunem că avem o listă de fapte cu perechi de oameni căsătoriți între ei:

```
married(peter, lucy).  
married(paul, mary).  
married(bob, juliet).  
married(harry, geraldine).
```

Negația ca eșec

Example (cont.)

Putem să definim un predicat `single/1` care reușește dacă argumentul său nu este nici primul nici al doilea argument în faptele pentru `married`.

```
single(Person) :-
```

```
    \+ married(Person, _),
```

```
    \+ married(_, Person).
```

```
?- single(mary).    ?- single(anne).    ?- single(X).
```

```
false
```

```
true
```

```
false
```

Răspunsul la întrebarea `?- single(anne).` trebuie gândit astfel:

Presupunem că Anne este single,
deoarece `nu am putut demonstra` că este maritată.

Predicatul $\rightarrow$ /2 (if-then-else)

□ if-then

`If  $\rightarrow$  Then :- If, !, Then.`

Predicatul $\rightarrow$ /2 (if-then-else)

□ if-then

If $\rightarrow$ Then :- If, !, Then.

□ if-then-else

If $\rightarrow$ Then; _Else :- If, !, Then.

If $\rightarrow$ Then; Else :- !, Else.

Se încearcă demonstrarea predicatului If. Dacă întoarce true atunci se încearcă demonstrarea predicatului Then, iar dacă întoarce false se încearcă demonstrarea predicatului Else.

`max(X,Y,Z) :- (X <= Y) -> Z = Y ; Z = X`

`?- max(2,3,Z).`

`Z = 3.`

Predicatul $\rightarrow$ /2 (if-then-else)

□ if-then

If $\rightarrow$ Then :- If, !, Then.

□ if-then-else

If $\rightarrow$ Then; _Else :- If, !, Then.

If $\rightarrow$ Then; Else :- !, Else.

Se încearcă demonstrarea predicatului If. Dacă întoarce true atunci se încearcă demonstrarea predicatului Then, iar dacă întoarce false se încearcă demonstrarea predicatului Else.

`max(X,Y,Z) :- (X <= Y) -> Z = Y ; Z = X`

`?- max(2,3,Z).`

`Z = 3.`

Observăm că If $\rightarrow$ Then este echivalent cu If $\rightarrow$ Then ; fail.

Liste și recursie

Listă $[t_1, \dots, t_n]$

- O listă în Prolog este un șir de elemente, separate prin virgulă, între paranteze drepte:

`[1,cold, parent(jon),[winter,is,coming],X]`

- O listă poate conține termeni de orice fel.
- Ordinea termenilor din listă are importanță:

?- `[1,2] == [2,1]` .

false

- Lista vidă se notează `[]`.
- Simbolul `|` desemnează coada listei:

?- `[1,2,3,4,5,6] = [X|T]` .

`X = 1, T = [2, 3, 4, 5, 6]` .

?- `[1,2,3|[4,5,6]] == [1,2,3,4,5,6]` .

true.

Listă $[t_1, \dots, t_n] == [t_1 \mid [t_2, \dots, t_n]]$

- Simbolul $\mid$ desemnează coada listei:

?- $[1, 2, 3, 4, 5, 6] = [X \mid T]$.

$X = 1,$

$T = [2, 3, 4, 5, 6]$.

- Variabila anonimă $\_$ este unificată cu orice termen Prolog:

?- $[1, 2, 3, 4, 5, 6] = [X \mid \_]$.

$X = 1.$

- Deoarece Prologul face unificare poate identifica șabloane mai complicate:

?- $[5, 1, 1, 3, 2] = [\_ \mid [X \mid [X \mid \_]]]$.

$X = 1.$

?- $[5, 1, 4, 3, 2] = [\_ \mid [X \mid [X \mid \_]]]$.

false.

Liste

Exercițiu

- ☐ Definiți un predicat care verifică că un termen este lista.

Liste

Exercițiu

- Definiți un predicat care verifică că un termen este lista.

```
is_list([]).
```

```
is_list([_|_]).
```


Liste

Exercițiu

- Definiți un predicat care verifică că un termen este lista.

```
is_list([]).
```

```
is_list(_|_).
```

- Definiți predicate care verifică dacă un termen este primul element, ultimul element sau coada unei liste.

Exercițiu

- Definiți un predicat care verifică că un termen este lista.

```
is_list([]).
```

```
is_list([_|_]).
```

- Definiți predicate care verifică dacă un termen este primul element, ultimul element sau coada unei liste.

```
head([X|_],X).
```

```
last([X],X).
```

```
last([_|T],Y):- last(T,Y).
```

```
tail([],[]).
```

```
tail([_|T],T).
```

Liste

Exercițiu

Exercițiu

- Definiți un predicat care verifică dacă un termen aparține unei liste.

```
member(H, [H|_]) .
```

```
member(H, [_|T]) :- member(H, T) .
```

Exercițiu

- Definiți un predicat care verifică dacă un termen aparține unei liste.

`member(H, [H|_]) .`

`member(H, [_|T]) :- member(H, T) .`

- Definiți un predicat `append/3` care verifică dacă o listă se obține prin concatenarea altor două liste.

Exercițiu

- Definiți un predicat care verifică dacă un termen aparține unei liste.

```
member(H, [H|_]) .
```

```
member(H, [_|T]) :- member(H,T) .
```

- Definiți un predicat append/3 care verifică dacă o listă se obține prin concatenarea altor două liste.

```
append([],L,L) .
```

```
append([X|T],L, [X|R]) :- append(T,L,R) .
```

Exercițiu

- Definiți un predicat care verifică dacă un termen aparține unei liste.

```
member(H, [H|_]).
```

```
member(H, [_|T]) :- member(H,T).
```

- Definiți un predicat `append/3` care verifică dacă o listă se obține prin concatenarea altor două liste.

```
append([],L,L).
```

```
append([X|T],L, [X|R]) :- append(T,L,R).
```

Există predicatele predefinite `member/2` și `append/3`.

Liste append/3

□ Funcția append/3:

```
?- listing(append/3).
```

```
append([],L,L).
```

```
append([X|T],L, [X|R]) :- append(T,L,R).
```

```
?- append(X,Y,[a,b,c]).
```

```
X = [],
```

```
Y = [a, b, c] ;
```

```
X = [a],
```

```
Y = [b, c] ;
```

```
X = [a, b],
```

```
Y = [c] ;
```

```
X = [a, b, c],
```

```
Y = [] ;
```

false

- Funcția astfel definită poate fi folosită atât pentru verificare, cât și pentru generare.

Exercițiu

- ☐ Definiți un predicat `elim/3` care verifică dacă o listă se obține din alta prin eliminarea unui element.

Exercițiu

- Definiți un predicat `elim/3` care verifică dacă o listă se obține din alta prin eliminarea unui element.

```
elim(X, [X|T], T).
```

```
elim(X, [H|T], [H|L]) :- elim(X,T,L).
```

Exercițiu

- Definiți un predicat `elim/3` care verifică dacă o listă se obține din alta prin eliminarea unui element.

```
elim(X, [X|T], T).
```

```
elim(X, [H|T], [H|L]) :- elim(X,T,L).
```

- Definiți un predicat care `perm/2` care verifică dacă două liste sunt permutări.

Exercițiu

- Definiți un predicat `elim/3` care verifică dacă o listă se obține din alta prin eliminarea unui element.

```
elim(X, [X|T], T).
```

```
elim(X, [H|T], [H|L]) :- elim(X,T,L).
```

- Definiți un predicat care `perm/2` care verifică dacă două liste sunt permutări.

```
perm([], []).
```

```
perm([X|T],L) :- elim(X,L,R), perm(R,T).
```

Exercițiu

- Definiți un predicat `elim/3` care verifică dacă o listă se obține din alta prin eliminarea unui element.

```
elim(X, [X|T], T).  
elim(X, [H|T], [H|L]) :- elim(X,T,L).
```

- Definiți un predicat care `perm/2` care verifică dacă două liste sunt permutări.

```
perm([], []).  
perm([X|T], L) :- elim(X,L,R), perm(R,T).
```

Predicatele predefinite `select/3` și `permutation/2` au aceeași funcționalitate.

Generează și testează

```
solution(X) :- generate(X), check(X).
```

Exercițiu

Determinați toate cuvintele dintr-o bază de cunoștințe dată, care sunt anagrame ale unui cuvânt dat.

KB: word(relay). word(early). word(layer).

Predicat util:

```
?- name(relay,L). % conversie între atomi și liste  
L = [114, 101, 108, 97, 121]
```

Generează și testează

```
solution(X) :- generate(X), check(X).
```

Exercițiu

Determinați toate cuvintele dintr-o bază de cunoștințe dată, care sunt anagrame ale unui cuvânt dat.

KB: word(relay). word(early). word(layer).

Predicat util:

```
?- name(relay,L). % conversie între atomi și liste  
L = [114, 101, 108, 97, 121]
```

Două abordări posibile:

- ☐ se generează o posibilă soluție apoi se testează dacă este în KB.
- ☐ se parcurge KB și pentru fiecare termen se testează dacă e soluție.

Generează și testează

```
solution(X) :- generate(X), check(X).
```

Exercițiu

Determinați toate cuvintele dintr-o bază de cunoștințe dată, care sunt anagrame ale unui cuvânt dat.

KB: word(relay). word(early). word(layer).

Generează și testează

```
solution(X) :- generate(X), check(X).
```

Exercițiu

Determinați toate cuvintele dintr-o bază de cunoștințe dată, care sunt anagrame ale unui cuvânt dat.

KB: word(relay). word(early). word(layer).

```
anagram1(A,B) :- name(A,L), permutation(L,W),  
                  name(B,W), word(B).
```

Generează și testează

```
solution(X) :- generate(X), check(X).
```

Exercițiu

Determinați toate cuvintele dintr-o bază de cunoștințe dată, care sunt anagrame ale unui cuvânt dat.

KB: word(relay). word(early). word(layer).

```
anagram1(A,B) :- name(A,L), permutation(L,W),  
                  name(B,W), word(B).
```

```
anagram2(A,B) :- name(A,L), word(B),  
                  name(B,W), permutation(L,W).
```

Generează și testează

```
solution(X) :- generate(X), check(X).
```

Exercițiu

Determinați toate cuvintele dintr-o bază de cunoștințe dată, care sunt anagrame ale unui cuvânt dat.

```
KB: word(relay).  word(early).  word(layer).
```

```
anagram1(A,B) :- name(A,L), permutation(L,W),  
                  name(B,W), word(B).
```

```
anagram2(A,B) :- name(A,L), word(B),  
                  name(B,W), permutation(L,W).
```

```
?- anagram1(layre,X).
```

```
X = layer ;
```

```
X = relay ;
```

```
X = early ;
```

```
false.
```

```
?- anagram2(layre,X).
```

```
X = relay ;
```

```
X = early ;
```

```
X = layer ;
```

```
false.
```

Exercițiu

- ☐ Definiți un predicat `rev/2` care verifică dacă o listă este inversa altei liste.

Exercițiu

- Definiți un predicat `rev/2` care verifică dacă o listă este inversa altei liste.

```
rev([], []).
```

```
rev([X|T], L) :- rev(T, R), append(R, [X], L).
```

Soluția de mai sus este corectă, dar foarte costisitoare computațional, datorită stilului de programare declarativ.

Cum putem defini o variantă mai rapidă?

O metodă care prin care recursia devine mai rapidă este folosirea **acumulatorilor**, în care se păstrează rezultatele parțiale.

Recursie cu acumulatori

- Varianta inițială:

```
rev([], []).
```

```
rev([X|T], L) :- rev(T, R), append(R, [X], L).
```

- Varianta cu acumulator

```
rev(L, R) :- revac(L, [], R).
```

```
% la momentul inițial nu am acumulat nimic.
```

Recursie cu acumulatori

- Varianta inițială:

```
rev([], []).
```

```
rev([X|T], L) :- rev(T, R), append(R, [X], L).
```

- Varianta cu acumulator

```
rev(L, R) :- revac(L, [], R).
```

```
% la momentul inițial nu am acumulat nimic.
```

```
revac([], R, R).
```

```
% cand lista inițială a fost consumată,
```

```
% am acumulat rezultatul final.
```

Recursie cu acumulatori

- Varianta inițială:

```
rev([], []).
```

```
rev([X|T], L) :- rev(T, R), append(R, [X], L).
```

- Varianta cu acumulator

```
rev(L, R) :- revac(L, [], R).
```

```
% la momentul inițial nu am acumulat nimic.
```

```
revac([], R, R).
```

```
% cand lista inițială a fost consumată,
```

```
% am acumulat rezultatul final.
```

```
revac([X|T], Acc, R) :- revac(T, [X|Acc], R).
```

```
% Acc conține inversa listei care a fost deja parcursă.
```

- Complexitatea a fost redusă de la $O(n^2)$ la $O(n)$, unde n este lungimea listei.

Recursie

- Multe implementări ale limbajului Prolog aplică "last call optimization" atunci când un apel recursiv este ultimul predicat din corpul unei clauze (tail recursion).
- Atunci când este posibil, se recomandă utilizare recursiei la coadă (tail recursion).
- Vom defini un predicat care generează liste lungi în două moduri și vom analiza performanța folosind predicatul [time/1](#).

Recursie

- Multe implementări ale limbajului Prolog aplică "last call optimization" atunci când un apel recursiv este ultimul predicat din corpul unei clauze (tail recursion).
- Atunci când este posibil, se recomandă utilizare recursiei la coadă (tail recursion).
- Vom defini un predicat care generează liste lungi în două moduri și vom analiza performanța folosind predicatul `time/1`.

```
biglist(0, []).
```

```
biglist(N, [N|T]) :- N >= 1, M is N-1, biglist(M, T), M=M.
```

```
biglist_tr(0, []).
```

```
biglist_tr(N, [N|T]) :- N >= 1, M is N-1, biglist_tr(M, T).
```

Recursie la coadă

- Predicat **fără** recursie la coadă:

`biglist(0, []).`

`biglist(N, [N|T]) :- N >= 1, M is N-1, biglist(M, T), M=M.`

Apelul recursiv întoarce valoarea găsită în predicatul apelant, această valoare urmând a fi prelucrată.

Recursie la coadă

- Predicat **fără** recursie la coadă:

```
biglist(0, []).
```

```
biglist(N, [N|T]) :- N >= 1, M is N-1, biglist(M, T), M=M.
```

Apelul recursiv întoarce valoarea găsită în predicatul apelant, această valoare urmând a fi prelucrată.

```
?- time(biglist(50000, X)).
```

```
100,000 inferences, 0.016 CPU in 0.038 seconds
```

```
(41% CPU, 6400000 Lips)
```

```
X = [50000, 49999, 49998|...] .
```

Recursie la coadă

- Predicat **fără** recursie la coadă:

```
biglist(0, []).
```

```
biglist(N, [N|T]) :- N >= 1, M is N-1, biglist(M, T), M=M.
```

Apelul recursiv întoarce valoarea găsită în predicatul apelant, această valoare urmând a fi prelucrată.

```
?- time(biglist(50000, X)).
```

```
100,000 inferences, 0.016 CPU in 0.038 seconds  
(41% CPU, 6400000 Lips)
```

```
X = [50000, 49999, 49998|...] .
```

- Predicatul **cu** recursie la coadă:

```
biglist_tr(0, []).
```

```
biglist_tr(N, [N|T]) :- N >= 1, M is N-1, biglist_tr(M, T).
```

Recursie la coadă

- Predicat **fără** recursie la coadă:

```
biglist(0, []).
```

```
biglist(N, [N|T]) :- N >= 1, M is N-1, biglist(M, T), M=M.
```

Apelul recursiv întoarce valoarea găsită în predicatul apelant, această valoare urmând a fi prelucrată.

```
?- time(biglist(50000, X)).
```

```
100,000 inferences, 0.016 CPU in 0.038 seconds  
(41% CPU, 6400000 Lips)
```

```
X = [50000, 49999, 49998|...] .
```

- Predicatul **cu** recursie la coadă:

```
biglist_tr(0, []).
```

```
biglist_tr(N, [N|T]) :- N >= 1, M is N-1, biglist_tr(M, T).
```

```
?- time(biglist_tr(50000, X)).
```

```
100,000 inferences, 0.000 CPU in 0.007 seconds  
(0% CPU, Infinite Lips)
```

```
X = [50000, 49999, 49998|...]
```

Tipuri de date compuse

Termeni compuși $f(t_1, \dots, t_n)$

- **Termenii** sunt unitățile de bază prin care Prolog reprezintă datele.
- Sunt de 3 tipuri:
  - **Constante**: 23, sansa, 'Jon Snow'
  - **Variabile**: X, Stark, _house
  - **Termeni compuși**:
    - predicate
    - termeni prin care reprezentăm datele

Example

- `born(john, date(20,3,1977))`
  - `born/2` și `date/3` sunt functori
  - `born/2` este un predicat
  - `date/3` definește date compuse

Tipuri de date definite recursiv

- Am văzut că listele sunt definite recursiv astfel:
  - [] este listă
  - [X|L] este listă, unde X este element și L este listă

Tipuri de date definite recursiv

- Am văzut că listele sunt definite recursiv astfel:
  - [] este listă
  - [X|L] este listă, unde X este element și L este listă
- Cum definim arborii binari în Prolog?

Tipuri de date definite recursiv

- Am văzut că listele sunt definite recursiv astfel:
  - [] este listă
  - [X|L] este listă, unde X este element și L este listă
- Cum definim arborii binari în Prolog? Soluție posibilă:

Tipuri de date definite recursiv

- Am văzut că listele sunt definite recursiv astfel:
  - [] este listă
  - [X|L] este listă, unde X este element și L este listă
- Cum definim arborii binari în Prolog? Soluție posibilă:
  - void este arbore

Tipuri de date definite recursiv

- Am văzut că listele sunt definite recursiv astfel:
  - [] este listă
  - [X|L] este listă, unde X este element și L este listă

- Cum definim arborii binari în Prolog? Soluție posibilă:
  - void este arbore
  - tree(X,A1,A2) este arbore, unde X este un element, iar A1 și A2 sunt arbori

Tipuri de date definite recursiv

- Am văzut că listele sunt definite recursiv astfel:
  - [] este listă
  - [X|L] este listă, unde X este element și L este listă
- Cum definim arborii binari în Prolog? Soluție posibilă:
  - void este arbore
  - tree(X,A1,A2) este arbore, unde X este un element, iar A1 și A2 sunt arbori

tree(X,A1,A2) este un termen compus, dar nu este un predicat!

Arbori binari în Prolog

- Cum arată un arbore?

Arbori binari în Prolog

- Cum arată un arbore?

```
tree(a, tree(b, tree(d, void, void), void), tree(c, void, tree(e, void, void)))
```


Arbori binari în Prolog

- Cum arată un arbore?

```
tree(a, tree(b, tree(d, void, void), void), tree(c, void, tree(e, void, void)))
```

- Cum dăm un "nume" arborelui de mai sus?

Arbori binari în Prolog

- Cum arată un arbore?

```
tree(a, tree(b, tree(d, void, void), void), tree(c, void, tree(e, void, void)))
```

- Cum dăm un "nume" arborelui de mai sus? Definim un predicat:

```
def(arb, tree(a, tree(b,  
                    tree(d,void,void),  
                    void),  
            tree(c, void,  
                    tree(e,void,void)))).
```

Arbori binari în Prolog

- Cum arată un arbore?

```
tree(a, tree(b, tree(d, void, void), void), tree(c, void, tree(e, void, void)))
```

- Cum dăm un "nume" arborelui de mai sus? Definim un predicat:

```
def(arb, tree(a, tree(b,  
                    tree(d,void,void),  
                    void),  
            tree(c, void,  
                  tree(e,void,void)))).
```

Deoarece în Prolog nu avem declarații explicite de date, pentru a defini arborii vom scrie un predicat care este adevărat atunci când argumentul său este un arbore.

Arbori binari în Prolog

Scriveți un predicat care verifică că un termen este arbore binar.

Arbori binari în Prolog

Scrieți un predicat care verifică că un termen este arbore binar.

```
binary_tree(void).  
binary_tree(tree(Element,Left,Right)) :-  
    binary_tree(Left),  
    binary_tree(Right).
```

Arbori binari în Prolog

Scrieți un predicat care verifică că un termen este arbore binar.

```
binary_tree(void).  
binary_tree(tree(Element,Left,Right)) :-  
    binary_tree(Left),  
    binary_tree(Right).
```

Eventual putem defini și un predicat pentru elemente:

```
binary_tree(void).  
binary_tree(tree(Element,Left,Right)) :-  
    binary_tree(Left),  
    binary_tree(Right),  
    element_binary_tree(Element).  
  
element_binary_tree(X):- integer(X). /* de exemplu */
```

Arbori binari în Prolog

Scrieți un predicat care verifică că un termen este arbore binar.

```
binary_tree(void).  
binary_tree(tree(Element,Left,Right)) :-  
    binary_tree(Left),  
    binary_tree(Right).
```

Eventual putem defini și un predicat pentru elemente:

```
binary_tree(void).  
binary_tree(tree(Element,Left,Right)) :-  
    binary_tree(Left),  
    binary_tree(Right),  
    element_binary_tree(Element).
```

```
element_binary_tree(X):- integer(X). /* de exemplu */
```

```
test:- def(arb,T), binary_tree(T).
```

Arbori binari în Prolog

Exercițiu

Scrieți un predicat care verifică că un element aparține unui arbore.

Arbori binari în Prolog

Exercițiu

Scrieți un predicat care verifică că un element aparține unui arbore.

```
tree_member(X,tree(X,Left,Right)).
```

```
tree_member(X,tree(Y,Left,Right)) :- tree_member(X,Left).
```

```
tree_member(X,tree(Y,Left,Right)) :- tree_member(X,Right).
```

Arbori binari în Prolog

Exercițiu

Scrieți un predicat care determină parcurgerea în preordine a unui arbore binar.

```
preorder(tree(X,L,R),Xs) :- preorder(L,Ls),  
                               preorder(R,Rs),  
                               append([X|Ls],Rs,Xs).
```

Arbori binari în Prolog

Exercițiu

Scrieți un predicat care determină parcurgerea în preordine a unui arbore binar.

```
preorder(tree(X,L,R),Xs) :- preorder(L,Ls),  
                               preorder(R,Rs),  
                               append([X|Ls],Rs,Xs).  
preorder(void,[]).
```

Arbori binari în Prolog

Exercițiu

Scrieți un predicat care determină parcurgerea în preordine a unui arbore binar.

```
preorder(tree(X,L,R),Xs) :- preorder(L,Ls),  
                                preorder(R,Rs),  
                                append([X|Ls],Rs,Xs).  
  
preorder(void,[]).  
  
test(Tree,Pre):- def(arb, Tree), preorder(Tree,Pre).
```

Arbori binari în Prolog

Exercițiu

Scrieți un predicat care determină parcurgerea în preordine a unui arbore binar.

```
preorder(tree(X,L,R),Xs) :- preorder(L,Ls),
                               preorder(R,Rs),
                               append([X|Ls],Rs,Xs).

preorder(void,[]).

test(Tree,Pre):- def(arb, Tree), preorder(Tree,Pre).

?- test(T,P).
T = tree(a, tree(b, tree(d, void, void), void), tree(c,
void, tree(e, void, void))),
P = [a, b, d, c, e]
```


Quiz time!

<https://www.questionpro.com/t/AT4NiZrPCD>

Exemplu: reprezentarea unei GIC

Structura frazelor

- Aristotel, On Interpretation,

<http://classics.mit.edu/Aristotle/interpretation.1.1.html>:

"Every affirmation, then, and every denial, will consist of a noun and a verb, either definite or indefinite."

Structura frazelor

- Aristotel, On Interpretation,

<http://classics.mit.edu/Aristotle/interpretation.1.1.html>:

"Every affirmation, then, and every denial, will consist of a noun and a verb, either definite or indefinite."

- N. Chomsky, Syntactic structure, Mouton Publishers, First printing 1957 - Fourteenth printing 1985 [Chapter 4 (Phrase Structure)]

(i) $Sentence \rightarrow NP + VP$

(ii) $NP \rightarrow T + N$

(iii) $VP \rightarrow Verb + NP$

(iv) $T \rightarrow the$

(q) $N \rightarrow man, ball, etc.$

(vi) $V \rightarrow hit, took, etc.$

Gramatică independentă de context

- Definim structura propozițiilor folosind o gramatică independentă de context:

S	→	NP VP
NP	→	Det N
VP	→	V
VP	→	V NP
Det	→	<i>the</i>
Det	→	<i>a</i>
N	→	<i>boy</i>
N	→	<i>girl</i>
V	→	<i>loves</i>
V	→	<i>hates</i>

- Neterminalele definesc categorii gramaticale:
S (propozițiile),
NP (expresiile substantivale),
VP (expresiile verbale),
V (verbele),
N (substantivele),
Det (articolele).
- Terminalele definesc cuvintele.

Gramatică independentă de context

GIC

S $\rightarrow$ NP VP

NP $\rightarrow$ Det N

VP $\rightarrow$ V

VP $\rightarrow$ V NP

Det $\rightarrow$ *the*

Det $\rightarrow$ *a*

N $\rightarrow$ *boy*

N $\rightarrow$ *girl*

V $\rightarrow$ *loves*

V $\rightarrow$ *hates*

Ce vrem să facem?

- ☐ Vrem să scriem un program în Prolog care să recunoască propozițiile generate de această gramatică.
- ☐ Reprezentăm propozițiile prin liste.

```
?- atomic_list_concat(SL,' ', 'a boy loves a girl').  
SL = [a, boy, loves, a, girl]
```

Definirea unei gramatici în Prolog

- Reprezentăm propozițiile prin liste.

SL = [a, boy, loves, a, girl]

Definirea unei gramatici în Prolog

- Reprezentăm propozițiile prin liste.

SL = [a, boy, loves, a, girl]

- Fiecărui neterminal îi asociem un predicat care definește listele corespunzătoare categoriei gramaticale respective.

n([boy]). n([girl]). det([the]). v([loves]).

Definirea unei gramatici în Prolog

- Reprezentăm propozițiile prin liste.

SL = [a, boy, loves, a, girl]

- Fiecărui neterminal îi asociem un predicat care definește listele corespunzătoare categoriei gramaticale respective.

n([boy]). n([girl]). det([the]). v([loves]).

- Lista asociată unei propoziții se obține prin concatenarea listelor asociate elementelor componente.

Definirea unei gramatici în Prolog

- Reprezentăm propozițiile prin liste.

`SL = [a, boy, loves, a, girl]`

- Fiecărui neterminal îi asociem un predicat care definește listele corespunzătoare categoriei gramaticale respective.

`n([boy]). n([girl]). det([the]). v([loves]).`

- Lista asociată unei propoziții se obține prin concatenarea listelor asociate elementelor componente.

De exemplu, interpretăm regula $S \rightarrow NP VP$ astfel:

o propoziție este o listă L care se obține prin concatenarea a două liste, X și Y , unde X reprezintă o expresie substantivală și Y reprezintă o expresie verbală.

`s(L) :- np(X), vp(Y), append(X,Y,L).`

Definirea unei gramatici în Prolog

Gramatică independentă de context

S → NP VP

NP → Det N

VP → V

VP → V NP

Det → *the*

Det → *a*

N → *boy*

N → *girl*

V → *loves*

V → *hates*

Prolog

```
s(L) :- np(X), vp(Y),  
        append(X,Y,L).
```

```
np(L) :- det(X), n(Y),  
        append(X,Y,L).
```

```
vp(L) :- v(L).
```

```
vp(L) :- v(X), np(Y),  
        append(X,Y,L).
```

```
det([the]).
```

```
det([a]).
```

```
n([boy]).
```

```
n([girl]).
```

```
v([loves]).
```

```
v([hates]).
```


Definirea unei gramatici în Prolog

```
s(L) :- np(X), vp(Y),  
        append(X,Y,L).
```

```
np(L) :- det(X), n(Y),  
        append(X,Y,L) .
```

```
vp(L) :- v(L).
```

```
vp(L):- v(X), np(Y),  
        append(X,Y,L) .
```

```
det([the]).
```

```
det([a]).
```

```
n([boy]).
```

```
n([girl]).
```

```
v([loves]).
```

```
v([hates]).
```

```
?- s([a,boy,loves,a,girl]).  
true .
```

```
?- s[a,girl|T].
```

```
T = [loves] ;
```

```
T = [hates] ;
```

```
T = [loves, the, boy] ;
```

```
⋮
```

```
?- s(S).
```

```
S = [the, boy, loves] ;
```

```
S = [the, boy, hates] ;
```

```
⋮
```

Definirea unei gramatici în Prolog

- Reprezentăm propozițiile prin liste.

SL = [a, boy, loves, a, girl]

- Fiecărui neterminal îi asociem un predicat care definește listele corespunzătoare categoriei gramaticale respective.

n([boy]). n([girl]). det([the]). v([loves]).

- Lista asociată unei propoziții se obține prin concatenarea listelor asociate elementelor componente.
- Deși corectă, reprezentarea anterioară este ineficientă, arborele de căutare este foarte mare. Pentru a optimiza, folosim reprezentarea listelor ca diferențe.

Pe săptămâna viitoare!